

NOTAT

Høringssvar på forslag til endringer I Arbeidsmiljøforskriftene

Det vises til høring på forslag til endringer i arbeidsmiljøforskriften, publisert 13.05.2019 på deres nettsider. Sweco har følgende kommentarer til denne høringen:

2.1. Arbeidsplassforskriften

2.1.1 Forslag om å tydeliggjøre kravet til nødbelysning i § 2-13 om nødbelysning

Arbeidstilsynet foreslår å innta «fluktveier» i bestemmelsens andre ledd. Hensikten med forslaget er å sikre at alle områder som kan tenkes å bli benyttet til å flykte fra arbeidsplassen i en faresituasjon, blir utstyrt med nødbelysning. Dette vil føre til økt sikkerhet for arbeidstakerne.

1. Bakgrunn og gjeldende rett

Gjeldende andre ledd stiller krav om at «rømningsveier og nødutganger» skal være utstyrt med nødbelysning til å dekke behovet i tilfelle svikt i den ordinære belysningen. Bestemmelsen gjennomfører Rådsdirektiv 89/654/EØF vedlegg 1 nr. 4.7, som uttaler at «I tilfælde af strømafbrydelse skal flugtveje og nødudgange, hvortil der kræves belysning, være forsynet med tilstrækkelig nødbelysning.»

2. Arbeidstilsynets vurderinger og forslag

Arbeidstilsynet har mottatt innspill på at ordlyden «rømningsveier og nødutganger» ikke er dekkende for områdene som befinner seg mellom arbeidsplasser (som er regulert i første ledd) og der rømningsveiene i en del tilfeller starter. Disse områdene blir omtalt og definert som «fluktveier». I TEK 17 § 11-11 fjerde ledd er det eksempelvis stilt krav om at «fluktvei fra oppholdssted til utgang fra en branncelle skal være oversiktlig og tilrettelagt for rask og effektiv rømning». Tilsvarende krav fantes i TEK 10 § 11-11 fjerde ledd. I TEK 17 § 11-12 tredje ledd er både fluktveier og rømningsveier omtalt sammen som «flukt- og rømningsveiene».

For å sikre at alle områder som kan tenkes å bli benyttet til å flykte fra arbeidsplassen i en faresituasjon blir utstyrt med nødbelysning, foreslår Arbeidstilsynet å tilføye «fluktveier» i annet ledd. En slik tilføyelse vil samtidig bidra til at bestemmelsen blir mer lik den danske direktivteksten, som stiller krav om nødbelysning i «fluktveje og nødutgange».

3. Økonomiske og administrative konsekvenser

Arbeidstilsynet antar at forslaget vil ha mindre økonomiske konsekvenser for de aktuelle virksomhetene. Arbeidstilsynet antar imidlertid at de fleste virksomheter allerede oppfyller kravet, og det vises i denne sammenheng til kravet til oversiktlig og tilrettelagt fluktvei i byggtknisk forskrift.

Forslaget antas ikke å ha administrative konsekvenser.

Kommentar til punkt 2.1.1:

- Bakgrunnen for endringen er til dels angitt til å være å tilfredsstille «Rådsdirektiv 89/654/EØF vedlegg 1 nr. 4.7». Det vises til den danske oversettelsen, men her er det skjedd en misforståelse. På dansk er en «fluktvej» det som på norsk er en «rømningsvei». I Danmark er det ikke krav om belysning i brannceller (bortsett fra henvisningsskilter) med mindre det er snakk om forsamlingslokaler med mange personer (for å forhindre panikk) eller høyrisikoområder (for å forhindre ulykker). Dagens norske forskrift tilfredsstiller dermed det europeiske direktivet uten å endre på dette.

- En slik endring vil ha betydelig konsekvens med tanke på nødvendig omfang ledesystem i bygninger. Dette spesielt i bygninger med store/oversiktlige arealer der «normal løsning» med bruk av henvisningsskilter vil gi en god og oversiktlig rømningssituasjon uten slik belysning (som førivrig også samsvarer med det Europeiske direktivet).
- Det ønskes å presiseres at det er bare nye bygninger som er prosjektert iht nye forskrifter som har ledesystem slik vi kjenner til det i dag. En slik endring vil derfor få betydelig konsekvens i eksisterende bygninger.

2.1.2 Forslag om å stille strengere krav til belysning/gjennomlysning av nødschild i § 5-6 om plassering, belysning og fjerning av sikkerhetsschild

Arbeidstilsynet foreslår å stille strengere krav til belysning/gjennomlysning av nødschild. Hensikten er å sikre at nødschildene er godt synlige ved en nødsituasjon og dermed bidra til økt sikkerhet for arbeidstakerne.

1. Bakgrunn og gjeldende rett

Arbeidstilsynet har mottatt innspill om at det bør stilles krav om at nødschild skal gjennomføres som belyste eller gjennomlyste skilt.

Bestemmelsens andre ledd stiller i dag et generelt krav om belysning av sikkerhetsschild, dvs. for alle typer skilt som er nevnt i § 5-7. Bestemmelsen stiller krav om at «det skal brukes selvlysende farger, reflekterende materiale eller kunstig belysning der det naturlige lyset er dårlig». Vilkåret for at kravet skal gjelde er altså at den naturlige belysningen er dårlig.

2. Arbeidstilsynets vurderinger og forslag

Arbeidstilsynet mener det foreligger gode grunner for å stille strengere krav til belysningen av nødschild enn andre sikkerhetsschild. Nødschildenes hovedfunksjon er å gi nødvendig informasjon i en nødsituasjon, der det er påregnelig at den alminnelige belysningen kan svikte. Det er derfor fornuftig at forskriften stiller strengere krav til at slike skilter skal ha en lyskilde som skal vedvare å lyse, selv om den øvrige belysningen svikter. Arbeidstilsynet foreslår derfor et krav om at nødschild skal være opplyst/belyst eller gjennomlyst.

Arbeidstilsynet vil vurdere å henvise til NS-EN 1838 i kommentaren til bestemmelsen. Denne standarden gir anledning til å benytte både internt belyste eller eksternt belyste skilter for rømning.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser

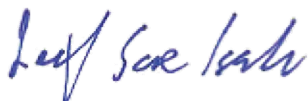
Arbeidstilsynet antar at forslaget vil ha mindre økonomiske konsekvenser for de aktuelle virksomhetene. Arbeidstilsynet antar imidlertid at mange virksomheter allerede oppfyller kravet. Det vises i denne sammenheng til at også byggeteknisk forskrift bestemmer at «Skilt, symbol og tekst som viser rømningsveier og sikkerhetsutstyr skal kunne leses og oppfattes under rømning når det er brann- eller røykutvikling», jf. TEK 17 § 11-11 sjettede ledd. Likelydende krav fantes også i TEK 10.

Forslaget antas ikke å innebære administrative konsekvenser.

Kommentarer til punkt 2.1.2:

- Det er vanlig å benytte etterlysende skilter til markering av alternativ rømningsvei, for eksempel over rømningsvinduer. En slik endring vil få konsekvens mht muligheter for enkel/hensiktsmessig merking av slike løsninger.
- Etterlysende skilter bør fortsatt kunne tillates som tiltak der man ønsker å oppgradere sikkerheten i eksisterende bygg. Det er jo bare nye bygninger som er prosjektert iht nye forskrifter som har ledesystem slik vi kjenner til det i dag. En slik endring vil derfor få betydelig konsekvens i eksisterende bygninger.

MVH Sweco Norge AS

15.08.2019

Leif Tore Isaksen

Fagsjef Brann – og sikkerhet